

Medelpads Räddningstjänstförbund

Granskning av delårsrapport 2018-08-31

Innehåll

1. Sammanfattning	2
2. Inledning	3
2.1. Bakgrund	3
2.2. Syfte och avgränsning	3
2.3. Revisionskriterier	3
2.4. Avgränsning/ansvar	4
2.5. Genomförande.....	4
3. Rättvisande räkenskaper	5
3.1. Bokslutsprocessen.....	5
3.2. Förändrade redovisningsprinciper och efterföljsamhet av riktlinjer	5
4. Förbundets resultat och balansräkning	7
4.1. Resultaträkning samt prognos	7
4.2. Kommentarer till balansräkningen.....	8
5. Måluppföljning	9
5.1. Finansiella mål.....	9
5.2. Verksamhetsmål	9
6. Bedömning och rekommendationer	11
6.1. Bedömning	11
6.2. Rekommendationer.....	12

1. Sammanfattning

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna översiktligt granskat Medelpads räddningstjänstförbunds (MRFs) delårsrapport per 31 augusti 2018. Våra slutsatser från granskningen sammanfattas enligt följande:

- MRF ger i sin delårsrapport en tillräcklig redovisning av resultat vad gäller verksamhet och ekonomi.
- Återrapportering av fullmäktiges finansiella mål för god ekonomisk hushållning i delårsrapporten visar på att ett av förbundets finansiella mål inte bedöms uppnås för 2018 och det andra inte utvärderas förrän i årsredovisningen. Då förbundets finansiella mål inte prognostiseras uppnås, bedöms förbundet ha en svag måluppfyllelse för finansiella mål med bäring på god ekonomisk hushållning.
- Återrapportering avseende prognos för måluppfyllelse för de verksamhetsmål som fastställts i budgeten, visar på att två mål inte prognostiseras att uppnås, fyra mål prognostiseras delvis uppnås och att övriga mål prognostiseras uppnås. Sju av fullmäktiges mål utvärderas inte i delårsrapporten. Vår bedömning är att måluppfyllelsen för verksamheten är tillräcklig, men kan förbättras.
- Delårsrapporten ger en, i allt väsentligt, tillräcklig bild av förbundets ekonomiska resultat och ställning per delårsboks slutet den 31 augusti 2018.
- Vid vår granskning har vi noterat att det kvarstår vissa brister i bokslutsprocessen, vilket framgår av avsnitt 3. Vi uppmanar att direktionen tillser att bristerna åtgärdas till kommande bokslut.
- Vid vår granskning har vi noterat att resultat- och balansräkningens uppställning inte följer vad lag om kommunal redovisning föreskriver. Dessutom har vi noterat att Rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendation nr 22 inte efterlevs fullt ut, då några jämförelsetal inte redovisas för resultat- och balansräkningarna.
- Förbundsdirektionen har i sin delårsrapport angett att de prognosticerar att de ej kommer att nå ett balanserat resultat vid årsboks slutet. I delårsrapporten saknas dock information i balanskravsutredningen om det prognostiserade balanskravsresultatet för helåret.
- Årets prognos för utfallet är -1 493 tkr. Balanskravsresultatet bedöms därmed bli negativt. Direktionen beskriver i delårsrapporten dock ej hur detta prognostiserade underskott ska återställas.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Bakgrunden till denna granskning är att revisorerna i Medelpads Räddningstjänstförbund (MRF) enligt kommunallagen skall granska en delårsrapport och lämna en bedömning över denna till respektive fullmäktige. Respektive fullmäktige ska behandla revisorernas bedömning i samband med behandlingen av delårsrapporten.

Revisorerna skall enligt kommunallagen årligen pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig. Lagen ställer krav på att budgeten ska innehålla finansiella mål samt mål och riktlinjer för verksamheten. Målen ska utvärderas och redovisas i delårsrapporten.

Vi har av Medelpads räddningstjänstförbunds revisorer erhållit uppdraget att genomföra en översiktlig granskning av kommunens delårsrapport per 2018-08-31

2.2. Syfte och avgränsning

Syftet med granskningen är att bedöma om delårsrapporten ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning vid angiven tidpunkt och om rapporten är upprättad enligt Lagen om kommunal redovisning (KRL).

Följande revisionsfrågor besvaras inom ramen för granskningen:

1. Ger delårsrapporten en rättvisande bild av resultat och ställning?
2. Är rapporten från direktionen upprättad enligt Lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR)?
3. Ger delårsrapporten svar på frågan om det är troligt att direktionens mål kommer att uppnås?
4. Kommer ett balanserat resultat att uppnås vid årets slut?
5. Om inte, redovisas i delårsrapporten tydliga åtgärder för att nå balans?

2.3. Revisionskriterier

Granskningen har utförts i enlighet med kommunallagen och andra författningar om revision, revisionsreglementet samt enligt SKYREVS vägledning 4 Granskning av delårsrapport. Vidare har de rekommendationer som SKYREV (Föreningen Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer) utgett varit vägledande.

Förbundsdirektionens ansvar för rättvisande räkenskaper och delårsrapporten regleras i följande lagar, mål och normer, vilka utgör den norm/ de kriterier som granskningens resultat värderas mot:

- ▶ Lag om kommunal redovisning (KRL), kap 9
- ▶ Kommunallagen, kap 9, 11, 12
- ▶ Rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning
- ▶ Förbundets fastställda mål för god ekonomisk hushållning
- ▶ God redovisningssed

2.4. Avgränsning/ansvar

Granskningsuppdraget ställer inte krav på att alla verksamheter ska ha granskats. Det handlar endast om en översiktlig bedömning. Ansvaret för upprättande av delårsrapporten och för att förbundet i delårsrapporten uppvisar en rättvisande bild av räkenskaperna, ligger på förbundsdirektionen.

2.5. Genomförande

Granskningen har utförts i enlighet med rekommendationer från normgivande organ och med beaktande av god revisionssed. Vår granskning av delårsrapport har gjorts utifrån ISRE 2410 med beaktande av SKYREVS vägledning 4 om granskning av delårsrapport. Dess huvudsakliga syfte är att ge respektive fullmäktige ledning för den fortsatta styrningen av verksamheten så att god ekonomisk hushållning kan uppnås.

Granskningen är till största delen analytisk, genom att analytiskt granska resultatutfallet och följa upp oväntade och oförklarliga avvikelser. Det innebär bland annat att vi jämfört relevanta nyckeltal mot budget och föregående år för att identifiera väsentliga avvikelser. Substansgranskning av väsentliga balansposter har genomförts stickprovsvis, men endast i begränsad omfattning.

3. Rättvisande räkenskaper

En förutsättning för att kunna bedöma om en ekonomi är i balans är rättvisande räkenskaper. Årsbokslutet skall upprättas enligt god kommunal redovisningssed. Detta medför krav på bokslutsprocessen att rutinerna anpassas så att det är möjligt att få fram uppgifter till årsbokslutet.

3.1. Bokslutsprocessen

Vid granskningens påbörjande erhöles avstämningsfiler från Servicecenter (SC) med tillhörande underlag. Ytterligare underlag kompletterades med under granskningens genomförande.

Vår samlade bedömning efter utförd granskning är att kvaliteten på presenterade underlag är förbättrad från föregående års delårsbokslut, men fortsatt finns brister. Våra noteringar vid avlämnandet av rapporten härrör sig till nedan beskrivna poster.

Vi har vid genomförandet av vår granskning funnit brister i de underlag som ska stödja balansräkningen, vilket gör att vi ej kunnat bekräfta konton relaterade till semesterlöneskuld om 4 076 tkr. Enligt uppgift pågår en utredning kring semesterlöneskulden, vilken inte är färdigställd vid granskningsrapportens avlämnande.

Kommunikationen mellan SC och MRF bör förbättras gällande information om vilka pågående investeringar som är avslutade, så att dessa aktiveras löpande och att avskrivningar börjar redovisas. När aktivering inte görs i tid, skjuts kostnaden för avskrivning av dessa tillgångar. Detta är inte förenligt med god redovisningssed.

I samband med vår granskning av delårsbokslutet uppmanar vi MRF att gå igenom samtliga pågående nyanläggningar inför årsbokslutet. Dock har vi noterat att om en specifik tillgång (obj 148) skulle ha aktiverats i rätt tid, skulle detta resulterat i en avskrivning på ca 500 tkr. De 500 tkr har inte tagits hänsyn till i redovisat resultat för årets åtta första månader eller i lämnad prognos för helåret. Enligt uppgift är investeringen aktiverad efter att delårsrapporten upprättades.

Vid vår granskning har vi även noterat att det saknas jämförelsesiffror för både resultat- och balansräkning, vilket är ett krav enligt Rådet för kommunal redovisnings rekommendation nr 22 om delårsrapport. Vi noterar att prognosen för resultaträkningen bör redovisas på en mer detaljerad nivå.

Vår granskning av resultat- och balansräkning kommenteras i avsnitt 4 nedan.

3.2. Förändrade redovisningsprinciper och efterföljsamhet av riktlinjer

Rådet för kommunal redovisning (RKR) föreskriver i sin rekommendation 22 Delårsrapport miniminivån för innehållet i en delårsrapport. Vår granskning visade inga förändringar från föregående års redovisningsprinciper och miniminivån för delårsrapporten anses vara uppfylld enligt RKR:s rekommendation nr 22 Delårsrapport.

Bokföring och redovisning skall fullgöras enligt god redovisningssed. Till god sed hör att följa rekommendationer som ges av normgivande organ, i detta fall RKR. Om man avviker från dessa skall upplysning om detta och skälen för avvikelser anges. I RKR 11:4 Materieella anläggningstillgångar föreskrivs hur komponentavskrivning ska genomföras och rekommendationen gäller från räkenskapsåret 2014.

Förbundet har i delårsrapporten per 2018-08-31 kommenterat att arbetet med övergång till komponentavskrivning är påbörjat, men att ingen komponent har uppgått till den gräns för komponenter som förbundet valt (100 tkr).

4. Förbundets resultat och balansräkning

Vi har översiktligt granskat delårsrapporten per 31 augusti 2018 samt analyserat större avvikelser och förändringar mot budget och föregående års delårsrapport och årsredovisning. Nedan lämnas kommentarer till väsentliga resultat- och balansposter.

4.1. Resultaträkning samt prognos

Kommunalförbundet redovisar för årets första åtta månader ett resultat på -3 540 tkr (för jämförelseåret 1 236 tkr). Enligt delårsrapporten är resultatet lägre än budget med 3 568 tkr. Enligt förbundet har sommarens många skogsbränder tagit stora resurser i anspråk. Med beaktande av detta förtydligar förbundsledningen att MRF inte fullt ut kommer att kunna genomföra den verksamhet som planerats.

Av delårsrapporten framgår att förbundet prognostiserar ett resultat för helåret på -1 493 tkr. Förbundets budget antogs i december 2017 och resultatet budgeterades till 28 tkr.

Vid vår granskning har vi noterat att resultaträkningens uppställning inte följer vad lag om kommunal redovisning föreskriver. Resultaträkningen tycks ha upprättats utifrån Årsredovisningslagens regler, vilka inte gäller för ett kommunalförbund. Dessutom kan vi konstatera att Rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendation nr 22 inte efterlevs fullt ut då några jämförelsetal för resultaträkningen inte redovisas.¹

Förbundet kommenterar till viss mån avvikelser mot budget i sin delårsrapport. Dock saknas för större förändringar i resultaträkningen en förklaring. Exempelvis bör förklaring lämnas kring att medlemsbidraget för pensioner understiger budget med 874 tkr.

I delårsrapporten beskrivs ”att poster har tillkommit som inte tagits med i budgeten exempelvis pensionsskulden och löneökningar på ca 7 000 tkr”. I vår granskning har vi noterat att semesterlöneskulden ökat mot samma tidpunkt ifjol med ca 0,8 mkr och pensionsskulden med 3,9 mkr, lönekostnader med 1,1 mkr. En genomgång och analys av ökningen i kostnader, såväl mot budget som mot fjolåret, bör göras mot bakgrund av vår notering under bokslutsprocessen ovan.

I delårsrapporten anges att prognosen är att förbundet ej kommer att nå ett balanserat resultat vid årsbokslutet. I delårsrapporten saknas dock information i balanskravsutredningen om det prognostiserade balanskravsresultatet för helåret. Årets prognos för utfallet är negativt; -1 493 tkr. Balanskravsresultatet bedöms efter justeringar därmed också bli negativt. Direktionen beskriver i delårsrapporten dock inte hur de beräknar att återställa detta prognostiserade underskott.

Efter vår översiktliga granskning är vår bedömning att delårsrapporten i allt väsentligt ger en rättvisande bild av förbundets resultat för perioden 1 januari till och med den 31 augusti 2018. Vi har noterat att avsnittet som syftar till att förklara avvikelser från budget bör utvecklas samt att en mer detaljerad prognos för helåret bör redovisas i delårsrapporten.

¹ Enligt Rådet för kommunal redovisnings rekommendation nr 22 Delårsrapport ska de finansiella rapporter som ingår i delårsrapporten innehålla jämförelsetal enligt följande:

a) En balansräkning med jämförelsetal för närmast föregående räkenskaps års utgång.
b) En resultaträkning med jämförelse tal för motsvarande period närmast föregående räkenskapsår, helårsprognos samt årsbudget.

Vidare bör direktionen säkerställa att delårsrapporten uppfyller de krav som ställs enligt lag om kommunal redovisning vad gäller uppställning av resultat- och balansräkning och RKR:s rekommendation nr 22 Delårsrapport.

Enligt RKR 22 ska en delårsrapport innehålla resultaträkning för delårsperioden med jämförelsetal för motsvarande period närmast föregående räkenskapsår, helårsprognos samt årsbudget.

MRFs delårsrapport saknar jämförelsetal från närmast föregående år i sin delårsrapport samt en korrekt balanskravsutredning, som även innefattar helåret.

4.2. Kommentarer till balansräkningen

Tillgångssidan har minskat med 16 116 tkr mot bokslutet 2017. Förändringen förklaras främst av en ökning i likvida medel om 42 441 tkr och en minskning i kundfordringar om 58 495 tkr samt aktiveringar av föregående års pågående investeringar om 687 tkr.

Tillgångssidan består till största del en av fordran på medlemskommuner avseende pensioner (74 264 tkr), anläggningstillgångar av slaget fordon (22 971 tkr) samt bankmedel (49 376). Bankmedel är avstämda mot kontoutdrag från bank.

Bland **skulder** (172 845 tkr) återfinns främst en pensionsskuld och där tillhörande särskild löneskatt (68 118 tkr), vilka har avstämts mot underlag från KPA. Posten innehåller även interimsskulder (41 305 tkr) som stämts av mot underlag.

Förändringen i skulderna sedan årsbokslutet 2017 består i en minskning om 12 577 tkr och är främst hänförlig till en minskning i interimsskulden (15 087 tkr). Då interimsskulder är periodberoende till följd av faktureringsstidpunkt av kostnader och intäkter har vi jämfört posten mot delårsrapporten 2017-08-31. Jämfört med 2017-08-31 har posten ökat med 2 915 tkr, en mindre förändring som visar att de faktiska förändringarna från balansdagen till stor del förklaras av periodbaserade variationer.

Vi har även noterat att balansräkningen inte följer vad lag om kommunal redovisning föreskriver. Balansräkningen tycks ha upprättats utifrån Årsredovisningslagens regler, vilka inte gäller för ett kommunalförbund. Dessutom kan vi konstatera att Rådet för kommunal redovisning (RKR:s) rekommendation nr 22 inte efterlevs fullt ut då några jämförelsetal för balansräkningen inte redovisas.²

² Enligt Rådet för kommunal redovisning rekommendation nr 22 Delårsrapport ska de finansiella rapporter som ingår i delårsrapporten innehålla jämförelsetal enligt följande:

- a) En balansräkning med jämförelsetal för närmast föregående räkenskaps års utgång.
- b) En resultaträkning med jämförelsetal för motsvarande period närmast föregående räkenskapsår, helårsprognos samt årsbudget.

5. Måluppföljning

I delårsrapportens förvaltningsberättelse ska den bedömda måluppfyllelsen för helåret beskrivas. I MRFs delårsrapport per 2018-08-31 finns fyra avsnitt där verksamhetsmålen för respektive avdelning kommenteras. Det ena finansiella målet kommenteras i avsnitt 2. *Sammanfattning*. Nedan kommenteras den måluppföljning som görs i delårsrapporten.

5.1. Finansiella mål

Finansiella mål för god ekonomisk hushållning

Det prognostiserade nollresultatet uppfyller, tillsammans med föregående två års resultat, inte direktionens mål om ett utfall på 2 % av omsättningen i ett treårsperspektiv, se tabell 2 nedan.

Vid vår granskning har vi noterat att detta mål inte bedöms nås för 2018. Vi har även noterat att måluppfyllelsen endast är kommenterad för aktuellt år, men avser en treårsplan och ska därför även kommenteras huruvida det förväntas nås inom satt period.

Tabell 1 - resultatmål

Ekonomiskt mål (tkr)	2016	2017	Prognos 2018	Treårssnitt
Omsättning ³	123 053	135 994	145 171	134 739
Resultat	2 067	1 236	-1 493	603
Resultat/omsättning	1,7%	0,9%	Negativ	0,4%

Då förbundets finansiella mål inte prognostiseras uppnås, bedöms förbundet ha en svag måluppfyllelse för finansiella mål med bäring på god ekonomisk hushållning.

Vi har tagit del av förbundets balanskravsutredning som prognosticerar att balanskravet inte kommer att uppfyllas för året.

5.2. Verksamhetsmål

Verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning

Totalt har förbundet 25 uppställda verksamhetsmål för 2018. Förbundets verksamhetsmål redovisas utifrån de fyra övergripande områdena räddning, förebyggande, verksamhetsstöd och verksamhetsledning.

Tabell 2 – prognos måluppfyllelse utifrån verksamhetsområde

Verksamhetsområde	Prognos för helåret - uppfyllda mål	Prognos för helåret - delvis uppfyllda mål	Prognos för helåret - ej uppfyllda mål
Räddning	3	3	
Förebyggande	10		
Verksamhetsstöd	5		1
Verksamhetsledning	2	1	1
Summa	20	4	2
Andel av totala antalet mål (%)	(77%)	(15%)	(8%)

³ Verksamhetens intäkter samt bidrag från medlemskommunerna

6. Bedömning och rekommendationer

6.1. Bedömning

MRF ger i sin delårsrapport en tillräcklig redovisning av resultat vad gäller verksamhet och ekonomi.

Återrapportering av fullmäktiges finansiella mål för god ekonomisk hushållning i delårsrapporten visar på att ett av förbundets finansiella mål inte bedöms uppnås för 2018. Det andra målet utvärderas inte i delårsrapporten. Då förbundets finansiella mål inte prognostiseras uppnås, bedöms förbundet ha en svag måluppfyllelse för finansiella mål med bäring på god ekonomisk hushållning.

Återrapportering avseende prognos för måluppfyllelse för de verksamhetsmål som fastställts i budgeten, visar på att två mål inte prognostiseras uppnås, fyra mål prognostiseras delvis uppnås och att övriga mål prognostiseras uppnås. Sju av fullmäktiges mål utvärderas inte i delårsrapporten. Vår bedömning är att måluppfyllelsen för verksamheten är tillräcklig, men kan förbättras.

Delårsrapporten ger en, i allt väsentligt, tillräcklig bild av förbundets ekonomiska resultat och ställning per delårsbokslutet den 31 augusti 2017.

Vid vår granskning har vi noterat att det kvarstår vissa brister i bokslutsprocessen, vilket framgår av avsnitt 3. Vi uppmanar att direktionen tillser att bristerna åtgärdas till kommande bokslut.

Vid vår granskning har vi noterat att resultat- och balansräkningens uppställning inte följer vad lag om kommunal redovisning föreskriver. Dessutom har vi noterat att Rådet för kommunal redovisning (RKR) rekommendation nr 22 inte efterlevs fullt ut, då några jämförelsetal inte redovisas för resultat- och balansräkningarna.

Förbundsdirektionen har i sin delårsrapport angett att de prognosticerar att de ej kommer att nå ett balanserat resultat vid årsbokslutet. I delårsrapporten saknas dock information i balanskravsutredningen om det prognostiserade balanskravsresultatet för helåret.

Årets prognos för utfallet är -1 493 tkr. Balanskravsresultatet bedöms därmed bli negativt. Direktionen beskriver i delårsrapporten dock ej hur detta prognostiserade underskott ska återställas.

De i granskningen uppställda revisionsfrågorna besvaras nedan:

1. Ger delårsrapporten en rättvisande bild av resultat och ställning?

Efter vår granskning är det vår bedömning att delårsrapporten, ger en i allt väsentligt rättvisande bild av förbundets resultat och ställning per 31 augusti 2018.

2. Är rapporten från direktionen upprättad enligt Lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR)?

Balans- och resultaträkning följer inte den uppställning som lag om kommunal redovisning föreskriver. Dessutom har vi noterat att RKR rekommendation nr 22 inte efterlevs fullt ut, då några jämförelsetal inte redovisas för resultat- och balansräkningarna.

3. *Ger delårsrapporten svar på frågan om det är troligt att direktionens mål kommer att uppnås?*

Ja, delårsrapporten ger svar på att ett av uppsatta finansiella målen inte kommer att uppnås. Det andra finansiella målet utvärderas inte i delårsrapporten då det avser prognosavvikelse och mäts för helåret.

Delårsrapporten ger också svar på i vilken utsträckning verksamhetsmålen uppnås. Se avsnitt 5.2.

4. *Kommer ett balanserat resultat att uppnås vid årets slut?*

Nej, av delårsrapporten framgår att MRF ej prognostiserar att nå ett balanserat resultat vid årsbokslutet. I delårsrapporten saknas dock information i balanskravsutredningen om det prognostiserade balanskravsresultatet för helåret. Årets prognos för utfallet är -1 493 tkr. Balanskravsresultatet bedöms därmed bli negativt.

5. *Om inte, redovisas i delårsrapporten tydliga åtgärder för att nå balans?*

Nej.

6.2. Rekommendationer

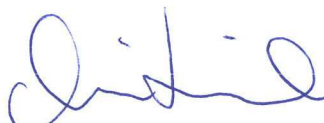
Våra rekommendationer till förbättringar är följande:

- Att förbättra bokslutsprocessen utifrån våra noteringar i avsnitt 3 inkluderat att fortsätta sitt arbete med att se över rutiner kring investeringar som redovisas som pågående investeringar för att tillse att de aktiveras i rätt tid.
- Att säkerställa att lag och god redovisningssed efterlevs i lämnade rapporter.
- Att fortsätta arbetet med att förtydliga den ekonomiska uppföljningen
- Att stärka måluppfyllelsen för uppsatta finansiella mål med bäring på god ekonomisk hushållning.
- Att vidta åtgärder för att uppnå lagens regler om en ekonomi i balans.

Sundsvall den 19 oktober 2018

Malin Westerberg Blom
Certifierad kommunal revisor
Auktoriserad revisor

Marie Lundin
Revisor